

Referat

Pastoralrådets høstmøte 4. – 6. november 2016

Formalia

1. Velkommen ved Biskopen og pastoralrådets ordfører
Dag Albert Bårnes ønsket gamle og nye representanter velkommen.
Han stilte følgende spørsmål: hva skal vi bruke pastoralrådet til? Hvilke saker er viktig, og hvordan skal vi jobbe med dem? Kan vi tenke nytt? Hvordan kan pastoralrådet også være aktivt mellom PRO-møtene to ganger i året?
2. Navneopprop
3. Valg av møteledelse, møtesekretær, tellekorps, protokollunderskrivere og redaksjonskomité
Møteleder: Dag Albert Bårnes, sekretær: Gunnhild Bærø, tellekorps; Gunnar Markussen og Hans Christian Jacobsen, protokollunderskrivere: Martin Freiburger, Samuel Harding
Redaksjonskomite: Hans-Kristian Jacobsen, Lisa Wade, Dag Albert Bårnes.
4. Godkjenning av innkallelse
Godkjent.
5. Godkjenning av dagsorden
Godkjent.
6. Valg av valgkomite
Hans Kristian Jacobsen, Gunnar Markussen.
7. Innmelding av saker til eventuelt
Saker meldes innen lunsj lørdag.

Orienteringssaker

8. Pastoralrådet, mandat og forventning
HR-leder Anne-Mette Ringdal presenterte seg.
Hun er jurist, men har ikke spesiell kunnskap om kanonisk rett. Hennes oppgave er være opptatt av det som angår menneskene i bispedømmet, først og fremst de lege, men også de geistelige.

Dersom vi leser statuttene, ser vi at det er en stor oppgave å være i pastoralrådet og i menighetsrådene. Kjernen i arbeidet er det pastorale. Vi er biskopens rådgivere. Vi representerer noe ganske spesielt. Vi representerer alle i kirken – mellom NUK og NEK. Hvordan kan vi bli enige om en hovedlinje slik at vi blir gode rådgivere og kan gi gode og viktige anbefalinger? Det er en stor tillit å være med i PRO – og i menighetsrådene. Vi har en viktig mulighet til å være aktive for Kirken. Vi skal være et representativt organ, representere mangfoldet. Hvilke ambisjoner har vi?

Referat

Pastoralrådets høstmøte 4. – 6. november 2016

Se vedlegg.

9. Orientering fra Biskopen og administrasjonen

Biskopen

Pastoralrådets styrke er vår representativitet. Vi har demokratiske trekk. Noen er her i kraft av sin stilling. Vi er svært representative også i katolsk sammenheng, dersom vi ser det globalt.

Vi har slitt under de rådende omstendigheter. Straffesak og prosess av sivilrettslig karakter.

Også mye positivt. Nevnes kan kirke på Jessheim og domkirken i Trondheim.

Menighetene ser ut til å ha holdt ut vår situasjon.

Politiet har avsluttet sin etterforskning. Tiltalebeslutning ventes innen denne måneden.

Saken har tatt mye energi. Når statsadvokaten har avsluttet, tas alt arbeidet opp igjen dersom det blir henleggelse.

Administrativ leder, Lisa Wade, er engasjert ut mars.

For øvrig er Anne-Mette Ringdal tilsatt som HR-leder og Hans Rossiné som kommunikasjonsleder i denne perioden. Dette for å møte de nye utfordringer vi har fått som en organisasjon i stor vekst.

Effektivitet og økonomi er satt under lupen.

Vi har for tiden fem prestestudenter

Det er kommet nye Elisabeth-søstre og Joseph-søstre fra Vietnam.

Biskopen oppfordrer oss til å være i bønn for kall.

Det har vært et akutt problem siste år – mangel på polske- og spansktalende prester.

Vi håper på prester fra Polen.

Når det gjelder spanske prester, ser det litt bedre ut nå.

Eikeli, Kristi freds kirke, vil formodentlig fra advent 2017 bli egen menighet.

Utbygging på Mortensrud er i bero grunnet krav om parkeringsplasser.

Dnk – vil kanskje begynne å tilby kirker til kjøp og leie når den blir selvstendig.

Det vil lette situasjonen for oss. Det er behov for nye kirkebygninger.

Biskopen takker for den støtten som har vært – også fra PRO.

Fra administrasjonen, v Lisa Wade

Varslede endringer i tilskuddsordningen, politiske spørsmål.

Departementet ser på dette. Msgr Torbjørn Olsen sitter i gruppa.

Norge har rause tilskuddsordninger. 85% offentlige tilskudd. Egenfinansiering – under 15%.

Det store bildet avgjøres av Den norske kirke (Dnk). Staten kan ikke la Dnk gå konkurs. Det er positivt for oss.

Myndighetene vil kunne kreve fullt innsyn i alt. Vi må følge regelverk til punkt og prikke.

På sikt må vi også ansvarliggjøre katolikker til i større grad å ta ansvar for økonomien.

Vi har fra 2005 tredoblet våre medlemstall, men ikke våre messebesøk.

Her er nyanser:

Mange katolikker bor langt fra messesteder.

Referat

Pastoralrådets høstmøte 4. – 6. november 2016

Noen slutter å gå i kirken fordi det er trangt om plassen.

Vi mangler prester for språkgrupper.

Det er totalt sett et frafall. Det gjelder bl a 2. og 3. generasjons innvandrere.

Dette arbeider administrasjonen i OKB med:

Fra brannslukking til systemisk og strategisk arbeid.

Ny kommunikasjonsstrategi.

Digitalisering.

Utvikling av mennesker og systemer.

Og hva kan PRO gjøre med det?

Vi kan jobbe lokalt.

Ha orden i sysakene.

Still spørsmål, hjelp sognepresten.

Se også vedlagt pp-presentasjon.

Arbeidsprogram

10. Arbeidsprogram 2016 – 2018

Presentasjon av forslag til tema for kommende periode:

- Liturgi og bibel, v msgr Torbjørn Olsen.

Ny bibeloversettelse, spennende diskusjoner som ligger bak.

Ny dåpsliturgi. Se mer under.

- NUK: Barne- og ungdomsarbeid, v Joakim Ramse

Hva slags BU-arbeid ønsker vi? Hva har vi mulighet til lokalt?

Hvilken rolle kan NUK ha i dette? NUK er medlemsorganisasjon som er til stede i menighetene gjennom lokallagene. NUK holder kurs for å skolere lokale ledere.

- Jus og pastoralt arbeid – lokalt, v msgr Torbjørn Olsen

Kirkeretten. Katalog over hva som skal gjøres i menighetene.

Ansvarsfordeling – mange meninger og lite kunnskap.

Kirkeretten, lokale statutter. Mange aktuelle tema, behov for kunnskap ute i menighetene.

Grenseganger vedrørende ansvar og myndighet mellom sokneprest og MR, sokneprest og

kapellan, menighet og bispedømme. Finansregulering mellom menigheter – bispedømme

Forholdet til lokale myndigheter. Kirken som arbeidsgiver.

- Diakonalt arbeid, v Dag Albert Bårnes

Diakonalt arbeid er forkynnelse i praksis. Støtte mennesker som har behov for hjelp – i og

utenfor menighetene. Paven viser dette utad. Kirken i Norge møter mennesker – kommer i

kontakt med deler av befolkningen som ikke alle andre kommer i kontakt med. F eks

innvandrere. Diakonalt arbeid kan ha mange ansikter. Det diakonale arbeidet er svært

varierende i menighetene. Sporadisk, basert på enkeltpersoners initiativ. Vi har ansvar for å

Referat

Pastoralrådets høstmøte 4. – 6. november 2016

legge til rette for at vi alle skal kunne bruke våre talenter.

- Kirkens estetikk, v msgr Torbjørn Olsen

Det handler om kirkebygningen – konkret. Som vi kan være stolte av og ta vare på. Kirkearkitektur, instrumenter, inventar, døpefont mm. Regler og tradisjoner. Måter vi pynter tingene på. Vi er mange nasjoner med forskjellige smaker og tradisjoner. Hva må vi forholde oss til av regler? Kirkeklær på billigsalg eller tekstilkunst?

Gruppearbeid etter innleggene:

1. Hva bør Pastoralrådet arbeide med i neste 2-årsperiode?
2. Hva skal «sluttproduktet» være på saker PRO arbeider med?
3. Hvordan bør Pastoralrådet arbeide?
  - Skal arbeidet kun foregå på de 4 møtene (to pr år) på ca 2 dager?
  - Hvilke andre arbeidsformer kan være aktuelle?

Oppsummering av gruppearbeidet .

Etter oppsummeringen ble arbeidsprogrammet slik:

1. Barne- og ungdomsarbeid
2. Jus og pastoralt arbeid
3. Kirkens estetikk (kirkens skjønnhet)
4. Laudato Si – vårt ansvar for miljøet - Diakonalt arbeid

Innspill til mulige arbeidsformer for PRO i neste periode:

- regionale- eller andre arbeidsgrupper.
- økt bruk av digital plattform – mht samarbeid.
- utarbeide sluttdokumenter.

Annet

11. Årsberetning 2014 – 2016

Årsberetningen lagt fram og godkjent.

12. Valg av Arbeidsutvalg

Dag Albert Bårnes – leder – valgt særskilt.

I tillegg ble følgende valgt til å sitte i PROs arbeidsutvalg i to år:

Nguyen Van Luan

Kim Caesar Bonite

Gunnhild Bærø

13. Informasjon fra NUK

Sentrale begreper i NUKs arbeid er tro, fellesskap, handling.

Kirkens barne- og ungdomsarbeid.

Hvordan kan NUK støtte menighetene, hvordan kan menighetene legge til rette? Hva er

Referat

Pastoralrådets høstmøte 4. – 6. november 2016

menighetens ansvar? Hvordan løser den enkelte menighet dette? Arbeidet som gjøres i menighetene er langsiktig investering. Barn og ungdom er Kirkens framtid.

Viktig at menighetene sender representanter planlagt seminar. Opplæring er viktig.

Det går an å be NUK om hjelp. F eks stille ledere til disposisjon om en menighet skal arrangere noe lokalt.

14. Informasjon om Bibelskoleprosjekt

V. Ståle Kristiansen, St Paul, NLA Høgskolen og Peder Solberg, St Paul, NLA Høgskolen.

Disse to er også redaktører for Segl.

De har lansert spennende ide om katolsk bibelskole. Lokalisert til Bergen.

Et katolsk alternativ til alle bibelskoler som finnes i landet. Et års utdanning i katolsk tenkning og teologi. Også tilbud om et annerledes år.

Det har blitt vanskeligere å få godkjenning hos Utdanningsdirektoratet. Markedet anses som dekket. Dette er ment å fylle et udekket behov.

Tidligste start som vil være mulig er høsten 2018.

Vi må ha minst 15 studenter for å få statsstøtte. Støtten er på ca 90 000 kr pr student.

Inntil videre bare undervisningslokaler – ikke internat i første omgang.

Tenker to linjer: en med hovedvekt på katekese og en med økonomi og administrasjon.

Det vil også bli mulighet til å ta ExPhil i samarbeid med NLA Høgskolen.

Det jobbes med utkast til fagplan. I utgangspunktet vil det være behov for 2,5 stillinger.

15. Informasjon fra Liturgikommisjonens arbeid v msgr Torbjørn Olsen

Ny dåpsliturgi. Om dåp av barn, utenfor og innenfor messen. Vatikanets Ordo Baptismi parvulorum ligger til grunn. Forslag fra kommisjonen ble sendt Vatikanet. I svaret fra Vatikanet berømmes kommisjonen for den høye teologiske kvalitet.

Ny bibeloversettelse

Utgangspunkt i Gunnes – eller Bibel 2011?

Det viste seg at Bibelselskapet ligger nærmere Vatikanet enn Gunnes.

Bred enighet om å gå over til Bibel 2011.

Det er gjort noen språklige justeringer i «katolsk utgave» – etter enighet med Bibelselskapet.

Bibelselskapet er fornøyd med at vi har villet bruke deres 2011-oversettelse.

Deuterokanoniske skrifter – kommer også. Bibelselskapet gir dem ut. Vi har bedt om at de kommer inn på rett plass i Bibelen. Ikke mellom GT og NT.

Konfirmasjon eller ferming? PRO ble gjort kjent med disputten om ordet «Confirmatio» skal oversettes med konfirmasjon eller med ferming. Begrensede forklaringer på om ferming står for noe spesielt katolsk. For folk flest må ordet ferming forklares med ordet konfirmasjon.

Pedagogiske utfordringer vil reduseres ved bruk av ordet konfirmasjon. PRO anbefaler bruken av ordet «KONFIRMASJON».

For ytterligere informasjon om kommisjonens arbeid, viser vi til katolsk.no

Referat

Pastoralrådets høstmøte 4. – 6. november 2016

Kommisjonen skal siden ta fatt på arbeidet med ekteskaps- og begravellesliturgi.

16. Presentasjon av «Bli Lys».

V Maria Sammut fra pastoralavdelingen.

«Bli Lys» er laget for katekese, de katolske skolene og familien.

Vår plikt er å gi katekese, men vi har ikke mulighet til å ha ansatte – med formell kompetanse. Kateketene i menighetene har ytret ønske om konkret materiell til bruk i katekesen. Bli Lys er svaret på dette. Bli Lys er et nettsted, plattform. Det er ikke et endelig produkt, men noe som skal oppdateres og fornyes underveis.

Primært katekese nå. Litt for familien. Ikke noe for skole så langt.

Hvordan jobbe sammen med familiene? Vi kan ikke ha som utgangspunkt at vi skal forvente mye av foreldrene. Vi er glade for at de sender barna sine til katekese.

Fortellingen er sentralt som pedagogisk metode i Bli Lys.

Det er plan for hvert årstrinn. Det er mulig å bruke digitalt, men også som utskrift.

Undervisningsoppleggene er formet ut fra følgende: Mål, ressurser, tidsbruk, rekvisitter.

Gå inn på nettsida og bli kjent med den. Blilys.no

Det er oppretta Facebook-side for lærere og kateketer.

17. Eventuelt

Presentasjon av NEK. Tilbud til folk over 55. Det arrangeres sommerleir på Mariaholm med mange aktiviteter og tilbud. Nå er datoen klar. Det er bare å sette av av **19.- 22. juni 2017**

18. Evaluering av møtet